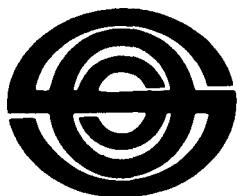

Folk- och bostadsräkningen 1980

Del 8:1
Befolkning, boende och
sysselsättning i hela riket

Sveriges officiella statistik
Statistiska centralbyrån
Stockholm 1985

60 SIDOR HISTORISK
FOB-STATISTIK

INLEDNING TILL

Folk- och bostadsräkningarna 1860-1990

Folkräkningar utfördes under perioden 1860-1900 vart tionde år och publicerades i Bidrag till Sveriges officiella statistik. A, Befolkningsstatistik (BiSOS A). Dessa är digitaliserade och finns på adressen <http://www.scb.se/BiSOS>

Därefter har resultaten från räkningarna ingått i serien Sveriges officiella statistik (SOS).

1910 till 1930 genomfördes räkningen vart tionde år och därefter vart femte år med undantag för 1955. Publikationerna har t o m 1960 benämnts Folkräkningen.

De allmänna bostadsräkningarna har utförts 1912-1914, 1920, 1933 och 1945 och 1960. År 1945 bar titeln Bostäder och hushåll.

1965 till 1990 har Folk- och bostadsräkningen ägt rum vart femte år.

Folk- och bostadsräkningen 1980. Del 8:1, Befolkning, boende och sysselsättning i hela riket = Population and Housing Census 1980. Part 8:1, Population, housing and economic activity in the whole country.

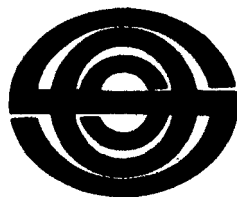
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2009.

urn:nbn:se:scb-fob-1980_081

Folk- och bostadsräkningen 1980

**Del 8:1
Befolkning, boende och
sysselsättning i hela riket**

Sveriges officiella statistik

BEFOLKNING	6
-------------------	----------

HUSHÅLL & BOENDE	24
-------------------------------------	-----------

BOSTÄDER	40
-----------------	-----------

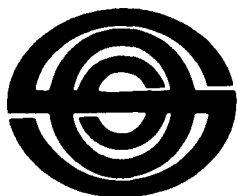
SYSSELSÄTTNING & PENDLING	46
--	-----------

FoB PUBLIKATIONER	65
--------------------------	-----------

Folk- och bostadsräkningen 1980

Del 8:1
Befolkning, boende och
sysselsättning i hela riket

Sveriges officiella statistik
Statistiska centralbyrån
Stockholm 1985

60 SIDOR HISTORISK
FOB-STATISTIK

Population and Housing Census 1980

Part 8:1

Population, housing and economic activity in the whole country

TIDIGARE PUBLICERING Folkräkningar utfördes under perioden 1860–1930 vart tionde år, därefter vart femte år med undantag för år 1955. Från år 1960 utförs räkningarna i kombination med bostadsräkningar. Resultaten från räkningarna har fr o m folkräkningen 1910 publicerats i serien Sveriges officiella statistik (SOS): Folkmängden och dess förändringar.

Statistiska centralbyrån har gett ut publikationerna vilkas huvudtitel t o m årgång 1960 är Folkräkningen – årgång 1935/36 dock Särskilda folkräkningen. Fr o m årgång 1965 är huvudtiteln Folk- och bostadsräkningen.

Före 1910 skedde publiceringen i serien Bidrag till Sveriges officiella statistik A. Befolkningsstatistik.

PREVIOUS PUBLICATION During the period 1860–1930 population censuses were carried out every tenth year, and subsequently (with the exception of the year 1955) every fifth year. Since 1960 the population censuses are carried out in conjunction with housing censuses. The findings of the censuses have since the 1910 population census been published in the series Official Statistics of Sweden (SOS): Population and population changes.

Statistics Sweden (previous English title: National Central Bureau of Statistics) has up to and including the 1960 census issued the publications under the collective title Census of the population (the 1935/36 issue, Special census of the population). Since the 1965 issue the collective title is Population and Housing Census.

Prior to 1910 the publications were issued in the series Contributions to the Official Statistics of Sweden, A. Population Statistics.

Official Statistics of Sweden
Statistics Sweden
Stockholm 1985

LiberFörlag
ISBN 91-618-0067-8

Printed in Sweden
Berlings, Arlöv 1986

FÖRORD I den här boken finns sammanställningar över en liten del av det material som samlats in i de svenska folkräkningarna. Boken täcker de traditionella "FoB-områdena" folkmängd, hushåll och boendeförhållanden, bostäder, sysselsättning och pendling samt redovisar uppgifter för riket som helhet. Uppgifterna har i en del fall hämtats från övriga FoB 80-publikationer i SOS-serien.

Det är framför allt på frågor om utvecklingen inom de olika områdena man här kan få svar. När det gäller Sveriges folkmängd och sysselsättningsutvecklingen i landet finns uppgifter från 1900-talets början. Men tyngdpunkten ligger på utvecklingen under 1960- och 1970-talen. 1960 års folk- och bostadsräkning betraktas för övrigt som den första moderna folkräkningen.

Var och en som arbetar med statistiskt material och i synnerhet tids-serier bör vara medveten om att kvaliteten och jämförbarheten hos data är avhängiga metodval och de definitioner som tillämpats.

I publiceringarna från folk- och bostadsräkningarna har man alltid haft en hög ambitionsnivå när det gäller att hjälpa läsaren med jämförbarhetsproblemen. Ofta har kvalitets- och jämförbarhetsfrågorna behandlats i separata rapporter från respektive räkning.

Materialet i den här boken visar huvudtendenser i utvecklingen. En del längre tidsserier förekommer. I de flesta fall har avrundning till tusental eller jämna hundratal använts. Kommentarer och reversioner till enskilda uppgifter har därför i stort sett utelämnats. Läsaren hänvisas här till annan publicering i SOS-serien. I slutet av boken finns en förteckning över publikationer från folk- och bostadsräkningarna fr o m 1960.

Boken har utarbetats av Bo Chytræus som också haft en sammanhållande funktion vid uppläggning och framtagning av de flesta övriga publikationer i SOS-serien från FoB 80.

Stockholm i december 1985

STEN JOHANSSON

Klas Wallberg

BEFOLKNING.

Sverige har drygt 8,3 milj invånare. Befolkningen har ökat med ungefär tre miljoner under 1900-talet.

Under 1800-talet fördubblades folkmängden – från 2,5 till 5 milj – trots att drygt en miljon svenskar emigrerade under senare hälften av seklet. Folkökningen fram till och med 1900-talets början skedde huvudsakligen genom s k naturlig tillväxt, dvs befolkningsökning utan tillskott genom invandring.

Under 1900-talet har invandringen fått allt större betydelse för befolkningstillväxten. Den naturliga tillväxten har i dag nästan upphört.

I slutet av förra seklet bodde ca 20 % av befolkningen i tätorter. För femtio år sedan hade andelen ökat till hälften. I dag bor drygt 80 % – nästan sju miljoner – i tätorter.

FOLKMÄNGD

UTVECKLING 1800–1980

	MILJONER TOTALT	PROCENT TÄTORT	PROCENT GLESBYGD
1800	2,4	7	93
1820	2,6	11	89
1840	3,1	13	87
1860	3,9	14	86
1880	4,6	19	81
1900	5,1	31	69
1920	5,9	45	55
1930	6,1	48	52
1940	6,4	56	44
1950	7,0	66	34
1960	7,5	73	27
1965	7,8	77	23
1970	8,1	81	19
1975	8,2	83	17
1980	8,3	83	17

	1 000-TAL TOTALT	TÄTORT	GLESBYGD
1960	7 495	5 454	2 041
1965	7 766	6 012	1 754
1970	8 077	6 575	1 502
1975	8 208	6 789	1 419
1980	8 320	6 913	1 407

Kring 1950 var mer än hälften av landets tätorter små orter med färre än 500 invånare. Under 1950-talet började antalet små tätorter att minska. Under 1960- och 70-talen har framför allt orter i storlekarna 500–5 000 invånare blivit fler.

1980 hade hälften av alla tätorter mellan 500 och 5 000 invånare, men 75 % av alla tätorter hade under 2 000 invånare.

Antalet tätorter, ca 1 800, har i stort sett varit oförändrat de senaste decennierna.

Omflyttningen inom landet innebar en kraftig tillväxt av framför allt storstadsområdena. 1980 bodde 30 % av befolkningen i storstadsområdena Stockholm, Göteborg eller Malmö.

Numera har storstadsområdena fler utflyttare än inflyttare. Eftersom befolkningen där är yngre och därmed har högre födelsetal och på grund av en större invandring har folkmängden trots detta inte minskat. Storstadsområdenas andel av landets befolkning har varit i stort sett oförändrad under 1970-talet. ■

TÄTORTERNAS STORLEK

FOLKMÄNGD		ANTAL TÄTORTER					
		1950	1960	1965	1970	1975	1980
200– 499		1 076	883	848	756	700	690
500– 1 999		711	624	620	638	674	693
2 000– 4 999		153	161	188	208	214	226
5 000– 9 999		51	70	69	66	90	101
10 000–19 999		37	37	48	58	58	61
20 000–49 999		18	26	33	32	33	31
50 000–99 999		7	10	10	14	13	14
100 000–		3	3	3	3	4	4
		2 056	1 814	1 819	1 775	1 786	1 820

FOLKMÄNGD		FÖRDELNING I PROCENT					
		1950	1960	1965	1970	1975	1980
200– 499		52,3	48,7	46,7	42,7	39,2	37,9
500– 1 999		34,6	34,4	34,0	35,9	37,7	38,1
2 000– 4 999		7,4	8,9	10,3	11,7	12,0	12,4
5 000– 9 999		2,5	3,8	3,8	3,7	5,0	5,5
10 000–19 999		1,8	2,0	2,6	3,2	3,3	3,4
20 000–49 999		0,9	1,4	1,8	1,8	1,9	1,7
50 000–99 999		0,3	0,6	0,6	0,8	0,7	0,8
100 000–		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
		100	100	100	100	100	100

FOLKMÄNGD I STORSTADSOMRÅDEN

	STOR- STOCKHOLM	STOR- GÖTEBORG	STOR- MALMÖ	ÖVRIGA RIKET
1970	1 345	675	442	5 615
1975	1 357	691	454	5 706
1980	1 386	694	454	5 786

Barnen utgör en allt mindre del av befolkningen. Under tidigare århundraden var var tredje invånare ett barn. Andelen har fortsatt att minska under 1900-talet och har under de senaste decennierna sjunkit från ungefär en fjärdedel 1960 till en femtedel idag.

Andelen personer över 65 år har i stället ökat under 1900-talet. Under de förra århundradena utgjorde de äldre bara 5–6 % av befolkningen mot idag 17 %.

Andel barn 0–15 år
i procent

1750	33
1850	33
1960	24
1980	21

Andel personer 65 år
och äldre i procent

1750	6
1850	5
1960	12
1980	17

BEFOLKNINGENS ÅLDERSSAMMANSÄTTNING

	<i>1 000-tal</i>				
	1960	1965	1970	1975	1980
0–15 år	1 779	1 722	1 774	1 786	1 715
16–19	464	505	443	430	455
20–24	466	615	657	561	553
25–34	906	922	1 124	1 280	1 240
35–44	1 069	1 003	917	922	1 103
45–54	1 056	1 055	1 049	980	890
55–64	858	943	989	987	980
65–74	579	641	713	788	832
75–	318	360	411	474	552
TOTALT	7 495	7 766	8 077	8 208	8 320

	<i>PROCENT</i>				
	1960	1965	1970	1975	1980
0–15 år	23,7	22,2	22,0	21,8	20,6
16–19	6,2	6,5	5,5	5,2	5,5
20–24	6,2	7,9	8,1	6,8	6,6
25–34	12,1	11,9	13,9	15,6	14,9
35–44	14,3	12,9	11,3	11,2	13,3
45–54	14,1	13,6	13,0	11,9	10,7
55–64	11,4	12,1	12,2	12,0	11,8
65–74	7,7	8,3	8,8	9,6	10,0
75–	4,2	4,6	5,1	5,8	6,6
TOTALT	100	100	100	100	100

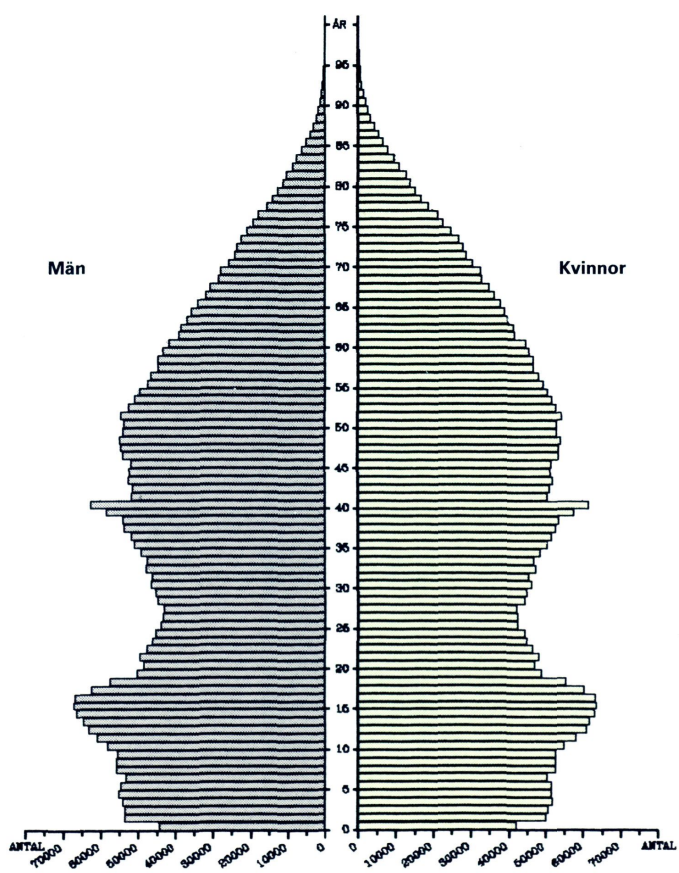
De årliga förändringarna i befolkningens ålderssammansättning beror numera till större delen på variationer i antalet födda.

Den låga fruktsamheten under 1930-talet och uppgången under 1940-talet syns tydligt i befolkningspyramiderna.

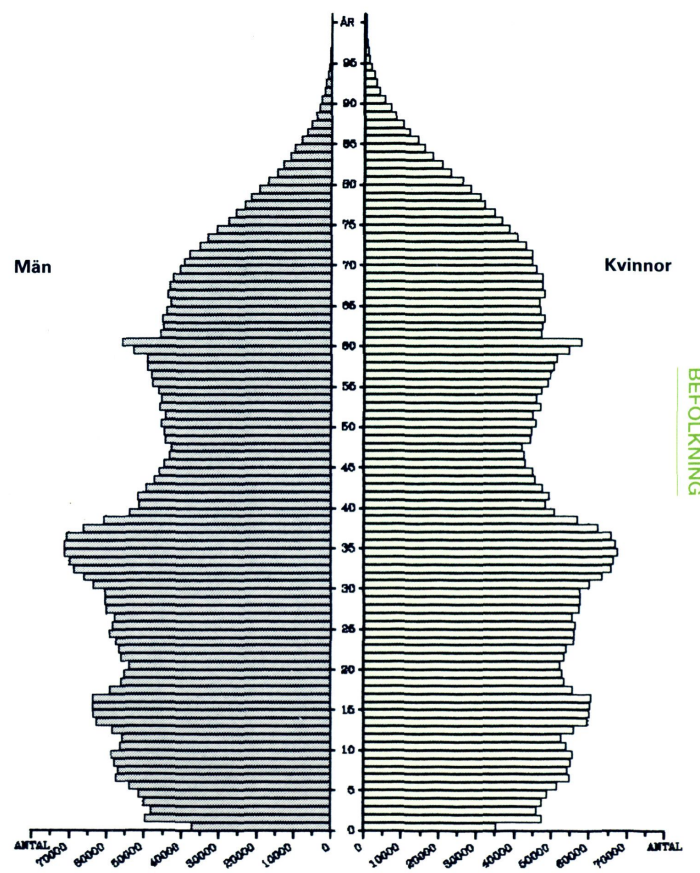
I befolkningspyramiden 1980 återfinns 1930-talets små barnkullar som en midja i åldrarna kring 45–50 år. 1940-talets stora barnkullar återfinns här i föräldraåldrarna kring 35 år.

Det är också en av anledningarna till att relativt många barn föddes under 1960-talet.

BEFOLKNINGSPYRAMID 1960

BEFOLKNINGSPYRAMID 1980

På 1930-talet svängde det utvandringsöverskott som Sverige haft sedan 1850-talet till ett litet invandringsöverskott.

Av större betydelse blev invandringen från slutskedet av andra världskriget i och med flyktingströmmen från Europa. Under 1950- och 1960-talen var arbetskraftsbehovet den dominerande orsaken till den stora invandringen, som kulminerade i slutet av 1960-talet och början av 1970-talet. År 1970 invandrade 77 000 personer till Sverige.

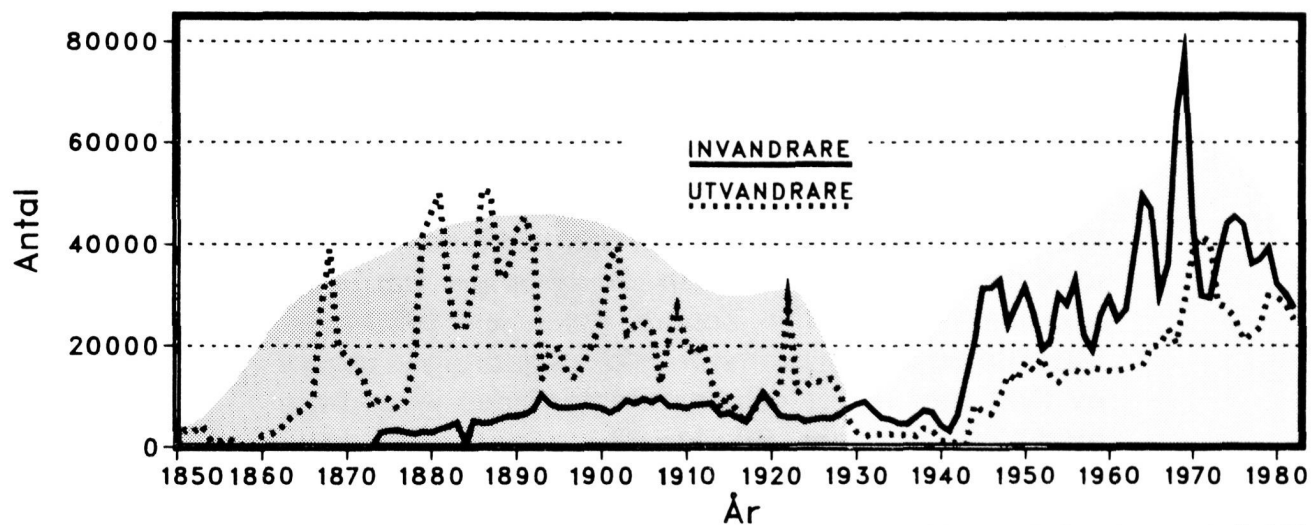
Antalet utländska medborgare bosatta i Sverige var drygt 400 000 år 1980. Under hela 1970-talet har de utländska medborgarna varit drygt 5 % av hela befolkningen.

Antalet personer födda i utlandet och bosatta i Sverige – antingen som svenska medborgare eller med bibehållet utländskt medborgarskap – var 1980 drygt 600 000.

	födda i Sverige	födda i utlandet
svenska medborgare	7 601	298
utländska medborgare	93	328

IN- OCH UTVANDRING

UTVECKLING 1850–1980

Källa: Löpande befolkningsstatistik SCB.

UTLÄNDSKA MEDBORGARE OCH UTRIKES FÖDDA

1 000-TAL	1960	1965	1970	1975	1980
Utländska medborgare ¹	191	.	408	411	422
Svenska medborgare	7 304	.	7 669	7 798	7 898
Hela befolkningen	7 495	7 766	8 077	8 209	8 320
Födda i Sverige	7 195	.	7 539	7 658	7 693
Födda i utlandet	300	.	538	551	627

1) Inkl statslösa och okända medborgarskap.

De utländska medborgarna är i genomsnitt yngre än de svenska medborgarna – över 40 % är under 25 år jämfört med ca 30 % av de svenska medborgarna. Endast 2 % av de utländska medborgarna är över 65 år mot 17 % av de svenska medborgarna.

Mer än hälften av de utländska medborgarna i Sverige har medborgarskap i ett annat nordiskt land men den utomnordiska invandringen till Sverige har ökat andelsmässigt under senare delen av 1970-talet. Majoriteten av den utomnordiska invandringen utgörs av flyktingar och s k anknytningsfall dvs invandrare med nära släktingar i Sverige. ■

ÅLDERSSAMMANSÄTTNING 1980

1 000-TAL	UTLÄNDSKA MEDBOR- GARE	SVENSKA MEDBOR- GARE	HELA BE- FOLKNING- EN	FÖDDA I SVERIGE	FÖDDA I UT- LANDET
0-15	119	1 596	1 715	1 653	62
16-19	23	432	455	430	25
20-24	39	514	553	505	48
25-34	178	2 165	1 240	1 095	145
35-44			1 103	976	127
45-54	37	853	890	790	100
55-64	16	964	980	913	67
65-	10	1 374	1 384	1 331	53
TOTALT	422	7 898	8 320	7 693	627

FRÅN OLIKA VÄRLDSDELAR

1 000-TAL	UTLÄNDSKA MEDBORGARE		UTRIKES FÖDDA	
	1975	1980	1975	1980
Norden	252	242	316	341
Övriga Europa	123	114	181	191
Afrika	5	7	6	10
Nordamerika	7	7	15	15
Sydamerika	4	13	5	17
Asien	15	35	20	45
Oceanien	—	1	1	1
Sovjetunionen	1	1	7	7
Statslösa	4	2	.	.
Okänt	—	—	—	—
TOTALT	411	422	551	627

Sedan 1960-talets mitt har antalet giftermål minskat och antalet skilsmässor ökat. Det har lett till en förändrad civilståndssammansättning med en större andel ensamstående. 1980 var 55 % av männen och 53 % av kvinnorna över 15 år gifta. Av hela befolkningen var 45 % ogifta, 6 % frångående och 7 % änkor eller änklings. Antalet ogifta är högre bland män än bland kvinnor. Antalet änkor är däremot betydligt större än antalet änklings. Kvinnorna har lägre giftermålsålder än männen och lever längre.

Parallellt med nedgången i äktenskapsbildningen har emellertid samboende utan formellt äktenskap blivit allt vanligare. Civilståndsfördelningen bland befolkningen räcker därför inte längre som beskrivning av faktiska samboendeförhållanden. Först genom folk- och bostadsräkningen 1975 blev uppgifter om samboende bland hela befolkningen tillgängliga.

Drygt 60 % av den vuxna befolkningen lever i ett samboendeförhållande – antingen som gift eller som ej gift.

CIVILSTÅND OCH SAMBOENDE

CIVILSTÅNDSFÖRDELNING

1 000-TAL	OGIFTA		GIFTA	
	MÄN	KV	MÄN	KV
1960	1 769	1 586	1 781	1 783
1965	1 813	1 588	1 869	1 868
1970	1 881	1 622	1 929	1 929
1975	1 947	1 678	1 855	1 856
1980	2 016	1 736	1 782	1 783

	SKILDA		ÄNKLINGAR ÄNKOR	
	MÄN	KV	MÄN	KV
1960	66	89	123	298
1965	78	105	120	325
1970	104	134	120	358
1975	160	197	120	395
1980	206	253	118	426

	HELA BEFOLKNINGEN	
	MÄN	KV
1960	3 739	3 756
1965	3 880	3 886
1970	4 034	4 043
1975	4 082	4 126
1980	4 122	4 198

SAMBOENDE

PROCENT	MÄN		KVINNOR		BÅDA KÖNEN	
	1975	1980	1975	1980	1975	1980
Samboende, gifta	57,3	53,8	55,7	51,9	56,5	52,8
Samboende, ej gifta	7,2	9,2	7,0	8,9	7,1	9,1
Ej samboende	35,5	37,0	37,3	39,2	36,4	38,1
Totalt %	100	100	100	100	100	100
Antal, 1 000-tal	3 166	3 244	3 256	3 362	6 422	6 606

Avser befolkningen 16 år och äldre.

1980 fanns 300 000 par som var samboende utan att vara gifta. Det innebär att ungefär var tionde man eller kvinna sambor utan att vara gift.

I de yngre åldrarna, t ex bland 20–24-åringar är det bara två eller tre av tio som gifter sig då man bildar familj. Bland samboende män i åldersklassen 25–29 år väljer hälften att gifta sig medan hälften sambor utan formellt äktenskap. 🌿

SAMBOENDE I OLIKA ÅLDRAR

1 000-TAL	SAMBOENDE GIFTA		SAMBOENDE EJ GIFTA		EJ SAMBOENDE	
	1975	1980	1975	1980	1975	1980
Män						
16-19	0	0	3	2	218	231
20-24	22	13	55	53	209	217
25-29	134	81	73	83	129	132
30-34	207	180	36	63	81	95
35-39	180	213	15	34	52	74
40-44	167	175	10	17	45	54
45-49	175	159	8	12	49	48
50-54	195	166	8	10	54	50
55-59	192	183	6	9	51	54
60-64	179	177	5	6	52	51
65-	364	398	9	10	183	194
Totalt	1 815	1 745	228	299	1 123	1 200
Kvinnor						
16-19	3	1	20	15	187	206
20-24	60	38	79	86	136	147
25-29	185	126	54	74	80	83
30-34	221	209	23	46	57	67
35-39	183	218	11	25	41	59
40-44	172	175	8	14	37	46
45-49	183	163	8	10	43	43
50-54	198	172	7	9	54	50
55-59	185	182	6	7	63	64
60-64	162	164	5	5	81	77
65-	263	296	8	9	434	476
Totalt	1 815	1 744	229	300	1 213	1 318

SAMBOENDE EJ GIFTA I % AV SAMTLIGA SAMBOENDE

Avser befolkningen 16 år och äldre

	1975	1980		1975	1980
Män			Kvinnor		
16-19	92,1	91,8	16-19	88,3	91,0
20-24	70,8	80,5	20-24	56,8	69,3
25-29	35,5	50,7	25-29	22,7	36,9
30-34	14,6	25,8	30-34	9,5	18,0
35-39	7,6	13,9	35-39	5,6	10,2
40-44	5,5	8,9	40-44	4,4	7,3
45-49	4,6	6,8	45-49	3,9	5,9
50-54	4,0	5,5	50-54	3,5	4,8
55-59	3,2	4,6	55-59	3,0	4,0
60-64	2,8	3,5	60-64	2,8	3,3
65-	2,4	2,5	65-	3,1	2,8
Totalt	11,2	14,6	Totalt	11,2	14,7

HUSHÅLL & BOENDE.

Det är flera olika utvecklingstendenser (arbetsmarknadsförhållanden, synen på äktenskapsbildning, ökad andel äldre i befolkningen) som har medverkat till att allt fler människor lever i enpersons-hushåll.

Var sjätte invånare över 15 år lever ensam i hushållet. Enpersons-hushållen har blivit nästan 400 000 fler bara under 1970-talet och har mer än fördubblats till antalet sedan 1960-talets början. I dag utgör enpersons-hushållen en tredjedel av alla hushåll. Tvåpersonshushållen utgör också en tredjedel av hushållen. De större hushållen har gått tillbaka relativt sett.

Antalet hushåll med barn har varit ganska oförändrat under de senaste decennierna – omkring en miljon. Eftersom totala antalet hushåll samtidigt ökat har barnhushållen minskat relativt sett.

Enpersons-hushåll

1945	298 000
1950	493 000
1960	522 000
1970	771 000
1980	1 148 000

Hushåll med barn 0–15 år

1945	868 000
1960	1 014 000
1970	1 019 000
1980	1 013 000

Hushåll utan barn

1 214 000
1 568 000
2 031 000
2 485 000

HUSHÅLLENS SAMMANSÄTTNING

HUSHÅLLSSTORLEKAR

	1 000-TAL			PROCENTUELL FÖRDEL- NING		
	1970	1975	1980	1970	1975	1980
Totalt	3 050	3 325	3 498	100	100	100
Med 1 boende	771	997	1 148	25	30	33
2 »	903	1 025	1 090	30	31	31
3 »	590	562	525	19	17	15
4 »	497	504	515	16	15	15
5+ »	289	234	220	10	7	6

HUSHÅLL MED ELLER UTAN BARN

BARN 0–6 ÅR

	1970	1975	1980
Utan barn	2 457	2 761	2 987
Med 1 barn	405	398	365
2 »	168	153	135
3+ »	20	13	11

BARN 0–15 ÅR

	1970	1975	1980
Utan barn	2 031	2 286	2 485
Med 1 barn	484	483	473
2 »	376	412	416
3+ »	159	144	124

BARN 0–17 ÅR

	1970	1975	1980
Utan barn	1 936	2 192	2 378
Med 1 barn	510	508	496
2 »	412	449	467
3+ »	192	176	157

Av samtliga hushåll år 1960 hade 39 % barn i åldern 0–15 år. Motsvarande andel 1980 var 28 %. 1980 fanns 511 000 hushåll med barn under skolåldern. Det är ca 80 000 färre än 1970. 2,5 till 3 miljoner (beroende på vilken ålder på barnen som avses) av landets 3,5 miljon hushåll är alltså hushåll utan barn. Två eller fler barn under 16 år finns bara i 15 % av hushållen. Ungefär vart tionde barnhushåll har tre eller fler barn.
Tabellmaterial föregående sida.

I drygt en fjärdedel av alla hushåll (992 000 av 3,6 milj) bor en eller flera personer som är 65 år eller äldre. 467 000 av dessa hushåll är sådana där en äldre person bor ensam. Det är dubbelt så många som 1960. Äldre ensamboende utgör omkring 40 % av alla ensamboende.■

Alla enpersons- hushåll		Enpersonshus- håll bland äldre
1960	521 000	227 000
1970	771 000	341 000
1980	1 148 000	467 000

HUSHÅLL MED ÄLDRE

	<i>1 000-tal</i>		
	<i>1970</i>	<i>1975</i>	<i>1980</i>
■ Hushåll med minst 1 person 65–w år	821	912	992
■ Hushåll med enbart personer 65–w år			
med 1 boende	341	415	467
2+ »	196	236	271
■ Hushåll med enbart personer			
60–w år	–	–	980
65–w år	–	–	738
75–w år	–	–	228

HUSHÅLL MED UTLÄNDSKA MEDBORGARE

	<i>1 000-tal</i>		
	<i>1970</i>	<i>1975</i>	<i>1980</i>
■ Hushåll bestående av enbart utländska medborgare	91	104	108

Antalet hushåll som bor i småhus har ökat under 1970-talet men fortfarande bor en knapp majoritet av hushållen i flerbostadshus.

Det ökade småhusboendet har medfört att det numera är lika vanligt att man äger sin bostad som att man hyr den. För tio år sedan var hälften av alla bostäder upplåtna med hyreskontrakt av något slag.

De mindre lägenheterna (upp till 2 rum och kök) har blivit färre. Andelen hushåll som bor i de små lägenheterna har minskat från 45 % till 35 % mellan 1970 och 1980. Samtidigt har de små hushållen ökat stort i antal. Det är en utveckling som pågått under hela efterkrigstiden. I dag består 2/3 av alla hushåll av en eller två personer.

Antalet hushåll som bor i större lägenheter (5 rum och kök eller större) har ökat från 370 000 år 1970 till 680 000 år 1980. Vart femte hushåll bor i en femrummare eller större lägenhet.

Lägenheternas utrustningsstandard har förbättrats avsevärt. De omoderna lägenheterna har nästan försvunnit ur bostadsbeståndet. Nio av tio hushåll bor i lägenheter som betraktas som moderna.

Små hushåll
(en eller två boende)

1945	39 %	816 000
1960	47 %	1 223 000
1970	55 %	1 674 000
1980	64 %	2 238 000

HUSHÅLLENS BOENDEFORMER

HUSTYP

	1 000-TAL			PROCENTUELL FÖRDELNING		
	1970	1975	1980	1970	1975	1980
Småhus	1 310	1 448	1 616	43	44	46
Flerbostadshus	1 740	1 877	1 881	57	56	54

UPPLÅTELSEFORM

	1 000-TAL			PROCENTUELL FÖRDELNING		
	1970	1975	1980	1970	1975	1980
Ägare	1 075	1 293	1 447	35	39	41
Bostadsrätt	403	428	473	13	13	14
Hyreskontrakt	1 350	1 435	1 426	44	43	41
Övriga	222	169	82	8	5	2
Uppgift saknas	0	0	70	0	0	2

LÄGENHETSSTORLEK

	1 000-TAL			PROCENTUELL FÖRDELNING		
	1970	1975	1980	1970	1975	1980
-1 RK	178	163	162	6	5	5
1 RK	367	332	292	12	10	8
2 RK	814	826	779	27	25	22
3 RK	809	880	857	27	27	24
4 RK	499	611	660	16	18	19
5 RK	239	337	407	8	10	12
6+ RK	134	173	277	4	5	8
Uppgift saknas	10	3	64	0	0	2

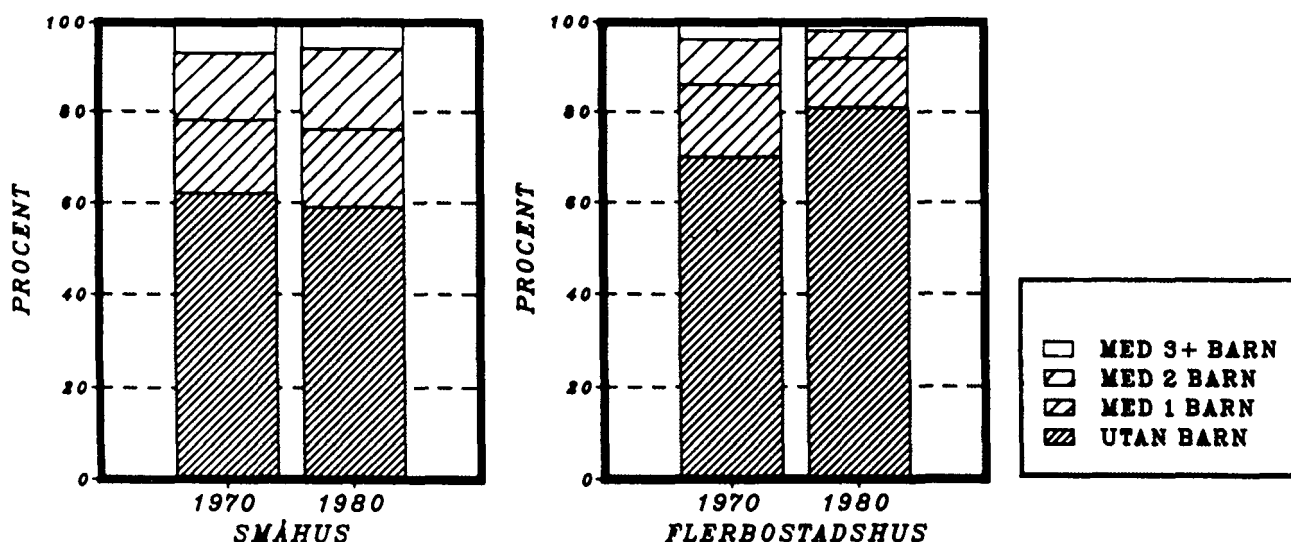
LÄGENHETENS KVALITETSGRUPP

	1 000-TAL			PROCENTUELL FÖRDELNING		
	1970	1975	1980	1970	1975	1980
Helmodern	2 391	2 895	3 064	78	87	88
Halvmodern	293	211	134	10	6	4
Omodern	355	209	84	12	6	2
Uppgift saknas	11	10	216	0	0	6

De barnlösa hushållen dominerar helt i flerbostadshusen. Det är bara två av tio hushåll som har barn. Två eller fler barn har bara 8 % av de hushåll som bor i flerbostadshus. I småhusen har vart fjärde hushåll två eller fler barn. Men de barnlösa hushållen är i majoritet även i småhusen totalt sett. 60 % av hushållen i småhus har inga hemmavarande barn under 16 år.

De barnlösa hushållens andel bland småhusboende har varit praktiskt taget oförändrad under 60- och 70-talen (dvs de nytilkomna småhusägarna har i ungefär lika stor utsträckning varit barnfamiljer som barnlösa hushåll). I fråga om flerbostadshusen är det däremot en successivt stigande andel barnlösa hushåll, från 60 % år 1960 (850 000 hushåll) till 80 % år 1980 (1,5 milj hushåll). ■

SAMTLIGA HUSHÅLL, 3,5 MILJ

ANTAL HUSHÅLL

I SMÅHUS

MED BARN

UTAN BARN

I FLERBOSTADSHUS

MED BARN

UTAN BARN

1960	498 000	718 000	516 000	850 000
1970	500 000	809 000	519 000	1 222 000
1980	656 000	960 000	356 000	1 525 000

SMÅHUS

FLER-BOSTADS-HUS

SMÅHUS

FLER-BOSTADS-HUS

Hushåll efter
antal barn
0-15 år

Hushåll efter
antal boende

0	960 000	1 525 000	1	246 000	902 000
1	268 000	205 000	2	498 000	591 000
2	296 000	120 100	3	315 000	210 000
3+	92 000	31 100	4	384 000	131 000
			5+	173 100	47 000

Hushållens utrymmesstandard har förbättrats avsevärt under de senaste decennierna.

- ☐ 1960 bodde fortfarande ca 270 000 hushåll (34 %) med fyra eller fler boende i 1 eller 2-rumslägenheter. I dag är motsvarande siffra ca 20 000 hushåll (3 %).
- ☐ 8 av 10 hushåll (79 %) med 4 eller fler boende bor i lägenheter om minst 4 rum och kök (35 % år 1960).
- ☐ Drygt hälften (56 %) av trepersonshushållen bor i minst 4 rum och kök (18 % år 1960).

Även bland en- och tvåpersonshushållen har det blivit vanligare att man bor rymligt i 3–4-rumslägenheter eller större. 28 % av enpersonshushållen bodde 1980 i sådana lägenheter. Vart tredje tvåpersonshushåll bodde i 4 rum och kök eller större.

HUSHÅLLENS UTRYMMESSTANDARD

BOSTADENS STORLEK

Enpersonshushåll

	1 RK	2 RK	3 RK	4+ RK	PROCENT
1960	62	24	9	5	100
1980	34	38	17	11	100

Tvåpersonshushåll

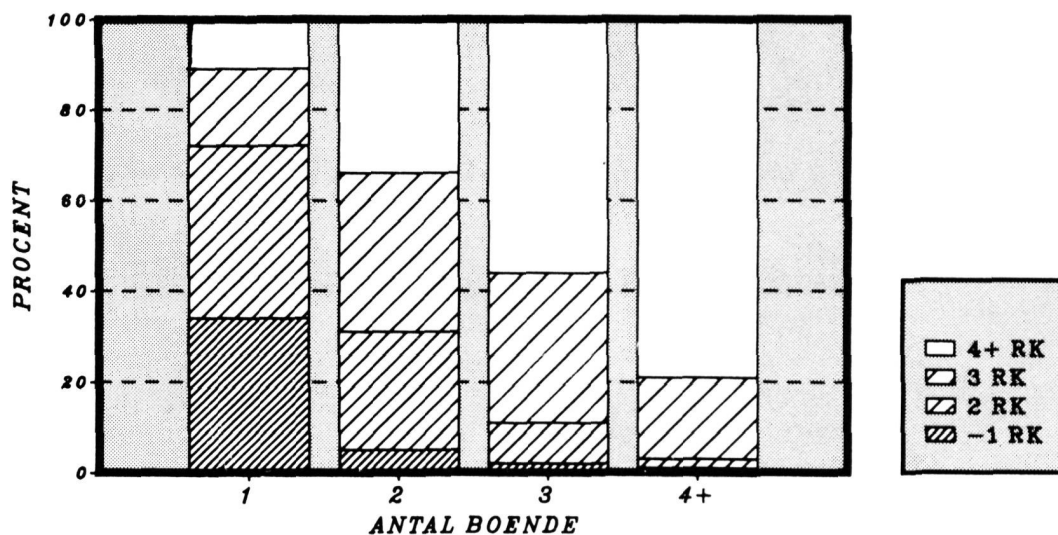
	1 RK	2 RK	3 RK	4+ RK	PROCENT
1960	27	38	22	13	100
1980	5	26	35	34	100

Hushåll med tre boende

	1 RK	2 RK	3 RK	4+ RK	PROCENT
1960	16	38	28	18	100
1980	2	9	33	56	100

Hushåll med fyra eller fler boende

	1 RK	2 RK	3 RK	4+ RK	PROCENT
1960	7	27	31	35	100
1980	1	2	18	79	100

1980 var totalt 150 000 hushåll trångbodda enligt den norm som officiellt tillämpas.

Av de trångbodda hushållen

- ☐ utgörs hälften av barnhushåll (80 000)
- ☐ bor två tredjedelar i flerbostadshus (103 000)

Av de trångbodda barnhushållen

- ☐ har hälften bara ett barn (39 000)
- ☐ bor 70 % i flerbostadshus (54 000)

Bland hushåll med god utrymmesstandard

- ☐ är 80 % hushåll utan barn (751 000)
- ☐ bor 3/4 i småhus (689 000)
- ☐ utgörs 3/4 av en- eller tvåpersonshushåll (679 000)

Trångbodda hushåll		
		%
1945	1 067 000	51
1960	866 000	34
1970	475 000	16
1980	153 000	4

TRÅNGBODDHET norm 2

Antal boende i lägenheten överstiger två per bostadsrum, köket och ett rum oräknade

GOD UTRYMMESSTANDARD

Hushåll med mer än ett rum/boende (kök och ett rum ej inräknat)

TRÅNGBODDA HUSHÅLL, 153 000 TOTALT

	SMÅHUS	FLER- BOSTADS- HUS		SMÅHUS	FLER- BOSTADS- HUS
Hushåll efter antal barn			Hushåll efter antal boende		
0–15 år			1	– ¹	– ¹
0	22	51	2	10	37
1	11	28	3	15	39
2	9	12	4	8	10
3+	6	14	5+	15	19

1) Enpersonshushåll räknas aldrig som trångbodda enligt norm 2.

HUSHÅLL MED GOD UTRYMMESSTANDARD, 930 000 TOTALT

	SMÅHUS	FLER- BOSTADS- HUS		SMÅHUS	FLER- BOSTADS- HUS
Hushåll efter antal barn			Hushåll efter antal boende		
0–15 år				158	157
0	523	228	2	294	70
1	93	11	3	131	11
2	65	2	4	88	3
3+	8	–1	5+	18	–1

SAMTLIGA HUSHÅLL, 3,5 MILJ

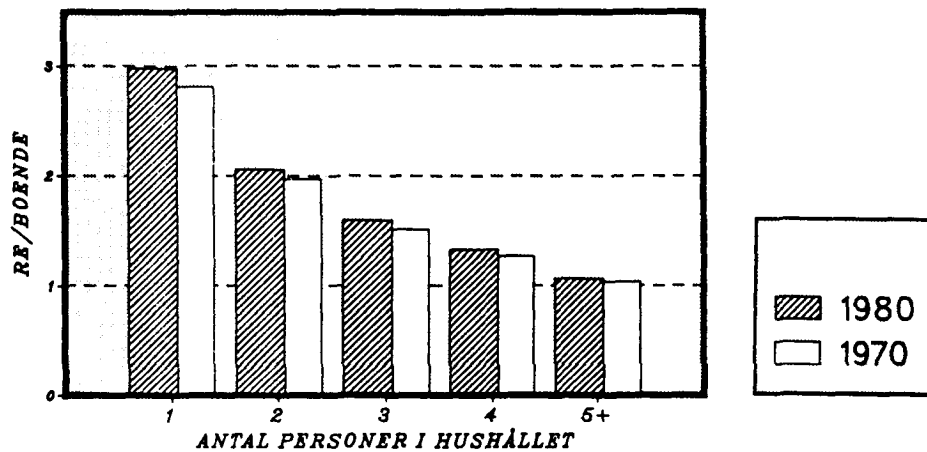
	SMÅHUS	FLER- BOSTADS- HUS		SMÅHUS	FLER- BOSTADS- HUS
Hushåll efter antal barn			Hushåll efter antal boende		
0–15 år					
0	960 000	1 525 000	1	246 000	902 000
1	268 000	205 000	2	498 000	591 000
2	296 000	120 100	3	315 000	210 000
3+	92 000	31 100	4	384 000	131 000
			5+	173 100	47 000

Det genomsnittliga antalet boende per hushåll har sjunkit från ca tre boende i slutet av 1940-talet till 2,32 år 1980. Under samma tid har antalet rumsenheter per boende ökat från drygt 1 re/boende till 1,81.

Antalet rumsenheter per boende bland enpersonshushållen var i genomsnitt 3, år 1980, medan motsvarande siffra för de stora hushållen (fem eller fler boende) var ungefär 1 re/boende. ■

ANDRA MÅTT PÅ UTRYMMESSTANDARD

	Boende per hushåll	Boende per rumsenhet	Rums- enheter per boende
1945	3,15	0,99	1,01
1960	2,84	0,83	1,21
1970	2,59	0,68	1,46
1975	2,41	0,60	1,66
1980	2,32	0,55	1,81

BOSTÄDER.

Det finns drygt 3,6 milj lägenheter i landet, 2 milj (56 %) i flerbostadshus och 1,6 milj i småhus. Sedan 1960 har bostadsbeståndet ökat med 1 milj lägenheter. Antalet småhuslägenheter ökade med 370 000. Lägenheter i flerbostadshus har blivit 625 000 fler. Småhusens andel av samtliga lägenheter ökade visserligen något i slutet av 70-talet men var även 1980 något lägre än den var i början av 60-talet.

Av det totala bostadsbeståndet 1980 har 1,5 milj (40 %) färdigställts under 1960- och 1970-talen. Ungefär 1 milj lägenheter är byggda under 1940- och 1950-talen.

Andelen lägenheter som är högst 10 år gamla ökade från 23 % till 27 % mellan 1960 och 1975. År 1980 var andelen 19 %. Andelen högst 20 år gamla lägenheter har inte förändrats mellan 1960 och 1980. Den var ca 40 % vid båda tidpunkterna.

BOSTADSBESTÅNDET

SMÅHUS RESP ÖVRIGA HUS

	TOTALT 1 000-TAL	SMÅ- HUS	ÖVRIGA HUS
1960	2 675	1 258	1 417
1965	2 875	1 293	1 582
1970	3 181	1 338	1 843
1975	3 530	1 469	2 061
1980	3 669	1 626	2 043

	PROCENT		
1960	100	47	53
1965	100	45	55
1970	100	42	58
1975	100	42	58
1980	100	44	56

LÄGENHETERNAS ÅLDER

	1 000-TAL -1900	1901- 1920	1921- 1930	1931- 1940	1941- 1950	1951- 1955	1956- 1960	1961- 1965	1966- 1970	1971- 1975	1976- 1980	UPPGIFT TOTALT SAKNAS	
1960	530	379	254	389	466	276	331	.	.	.	.	50	2 675
1965	449	348	234	376	443	262	328	388	.	.	.	47	2 875
1970	353	306	219	364	436	264	333	398	473	.	.	35	3 181
1975	316	265	213	356	425	267	328	405	489	454	.	12	3 530
1980	472		191	321	399	250	318	402	475	449	253	139	3 669

PROCENTUELL FÖRDELNING

1960	19,8	14,2	9,5	14,5	17,4	10,3	12,4	.	.	.	.	1,9	100
1965	15,6	12,1	8,1	13,1	15,4	9,1	11,4	13,5	.	.	.	1,7	100
1970	11,1	9,6	6,9	11,4	13,7	8,3	10,5	12,5	14,9	.	.	1,1	100
1975	9,0	7,5	6,0	10,1	12,0	7,6	9,3	11,5	13,8	12,9	.	0,3	100
1980	12,8		5,2	8,7	10,9	6,8	8,7	11,0	13,0	12,2	6,9	3,8	100

Den vanligaste lägenhetsstorleken 1980 var tre rum och kök. Bland lägenheter i flerbostadshus var drygt var tredje en tvårummare. Två- och trerumslägenheterna tillsammans utgjorde drygt 60 % av samtliga lägenheter i flerbostadshusen. Den vanligaste lägenhetsstorleken i småhus var fyrrumslägenheten (30 %).

Under 20-årsperioden mellan 1960 och 1980 har andelen moderna lägenheter ökat från ca 50 % till 90 %. De omoderna lägenheterna 1960 utgjorde 35 %. Idag är det bara några procent av lägenheterna som kan betraktas som omoderna.

Antalet stora lägenheter (= minst 5 rum och kök) har blivit nästan en halv miljon fler sedan 1960 och utgör idag ca 20 % av samtliga lägenheter. Andelen smålägenheter (högst 1 rum och kök) har under samma tid minskat från 25 % till 15 %.

Det genomsnittliga antalet rumsenheter i bostadsbeståndet visar också att lägenheterna blivit större. Småhuslägenheterna bestod 1960 i genomsnitt av 3,99 rumsenheter. 1980 hade detta tal ökat till 5,24. ■

LÄGENHETERNAS STORLEK

	1+R 1K 1+RKV	1RK	2RK	3RK	4RK	5RK	6+RK	UPPGIFT SAKNAS	TOTALT
1 000-TAL									
1960	227	471	846	619	307	125	75	5	2 675
1965 ¹	209	426	844	710	403	173	99	11	2 875
1970	206	402	847	827	507	243	137	12	3 181
1975	206	389	879	915	622	340	175	4	3 530
1980	205	337	821	884	669	410	279	65	3 670
PROCENTUELL FÖRDELNING									
1960	8,5	17,6	31,6	23,1	11,5	4,7	2,8	0,2	100
1965 ¹	7,3	14,8	29,4	24,7	14,0	6,0	3,4	0,4	100
1970	6,5	12,6	26,6	26,0	15,9	7,6	4,3	0,4	100
1975	5,9	11,0	24,9	25,9	17,6	9,6	5,0	0,1	100
1980	5,6	9,2	22,4	24,1	18,2	11,2	7,6	1,7	100

1) Korrigerade tal. 21 800 lägenheter om ett rum med kokvrå och matvrå samt 25 800 lägenheter bestående av två eller flera rum med kokvrå och matvrå har i de korrigerade talen redovisats under 2RK. Dessa har i tabellredovisningen från FoB 65 förts till lägenheter mindre än 1RK.

RUMSENHETER PER LÄGENHET

	1960	1965	1970	1975	1980
Småhus	3,99	4,31	4,63	4,90	5,24
Övriga hus	2,89	2,98	3,13	3,21	3,25
Samtliga	3,41	3,60	3,76	3,91	4,12

KVALITETSGRUPP

	MODERNA	HALV- MODER- NA	OMODER- NA	UPPGIFT SAKNAS	TOTALT
1 000-TAL					
1960	1 377	330	928	40	2 675
1965	1 867	317	662	29	2 875
1970	2 455	323	387	16	3 181
1975	3 035	246	237	12	3 530
1980	3 187	157	94	231	3 669
PROCENTUELL FÖRDELNING					
1960	51,5	12,3	34,7	1,5	100
1965	65,0	11,0	23,0	1,0	100
1970	77,2	10,1	12,2	0,5	100
1975	86,0	7,0	6,7	0,3	100
1980	86,8	4,3	2,6	6,3	100

**SYSSEL
SÄTTNING
&
PENDLING.**

Antalet förvärvsarbetande har under 1900-talet ökat från 2 milj till 4 milj år 1980. Antalet förvärvsarbetande män ökade kontinuerligt fram till 1960-talet. Det beror främst på att befolkningen blev större. *Andelen* förvärvsarbetande män har däremot minskat ända sedan 1920-talet. Under de senaste 20 åren har emellertid även *antalet* förvärvsarbetande män minskat. Antalet män i arbetskraften är idag ungefär detsamma som vid 1940-talets början.

Under perioden från 1940 har samtidigt antalet förvärvsarbetande kvinnor fördubblats. 1980 hade 1,6 milj kvinnor ett arbete som omfattade minst 20 arbetstimmar per vecka (1,8 milj om man inkluderar den korta deltiden, 1–19 tim/vecka).

Under 1970-talet ökade antalet förvärvsarbetande med 340 000. Det är kvinnorna som svarar för ökningen. Jämfört med 1970 hade år 1980 400 000 fler kvinnor ett arbete om 20 tim/vecka eller mer.

Ungefär en fjärdedel av de förvärvsarbetande arbetade mindre än 35 timmar/vecka, dvs någon form av deltid. Under senare delen av 70-talet är det det längre deltidsarbetet som ökat och framför allt bland kvinnor. 1980 deltidsarbetade ca 850 000 kvinnor, dvs hälften. Ungefär 200 000 män arbetar deltid.

Hälften av arbetskraften är mellan 25 och 45 år. Ungefär 15 % är under 25 år och knappt 10 % är 60 år eller äldre.

FÖRVÄRVSARBETANDE

UTVECKLING 1910–1980

Minst halvtid (20–w timmar/vecka eller motsv)

1 000-TAL	MÄN	KVINNOR	TOTALT
1910	1 558	601	2 159
1920	1 827	774	2 602
1930	1 997	896	2 892
1936	2 097	907	3 004
1940	2 190	810	3 000
1945	2 241	747	2 988
1950	2 286	819	3 105
1960	2 278	966	3 244
1965	2 290	1 160	3 450
1970	2 206	1 207	3 413
1975	2 175	1 373	3 547
1980	2 149	1 604	3 753

ÅLDERSSAMMANSÄTTNING

Alla förvärvsarbetande (1–w timmar/vecka)

1 000-TAL	MÄN		KVINNOR		SAMTLIGA	
	1975	1980	1975	1980	1975	1980
16–19 år	102	92	97	83	199	175
20–24	210	213	180	193	390	406
25–34	600	564	402	449	1 002	1 013
35–44	437	524	330	431	767	955
45–59	659	612	499	526	1 158	1 138
60–64	162	154	86	102	248	256
65–	61	49	25	20	86	69
Summa	2 231	2 208	1 619	1 804	3 850	4 012

HEL- OCH DELTIDSARBETE

1 000-TAL	1–19 TIM			20–w TIM			35–w TIM		
	MÄN	KV	TOTALT	MÄN	KV	TOTALT	MÄN	KV	TOTALT
1970	19	160	179	2 206	1 207	3 413	2 163	905	3 068
1975	57	246	303	2 175	1 372	3 547	2 070	889	2 959
1980	59	200	259	2 149	1 604	3 753	2 013	945	2 958

Av den vuxna befolkningen förvärvsarbetar 60 %, men arbetskraftsdeltagandet (förvärvsintensiteten) utvecklas olika i olika åldersklasser. Bland männen har sedan 1960-talet i första hand förvärvsintensiteterna sjunkit i de högre åldrarna. Mellan 1975 och 1980 sjönk förvärvsintensiteterna eller förblev oförändrade i samtliga åldersklasser (se diagram).

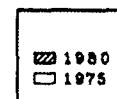
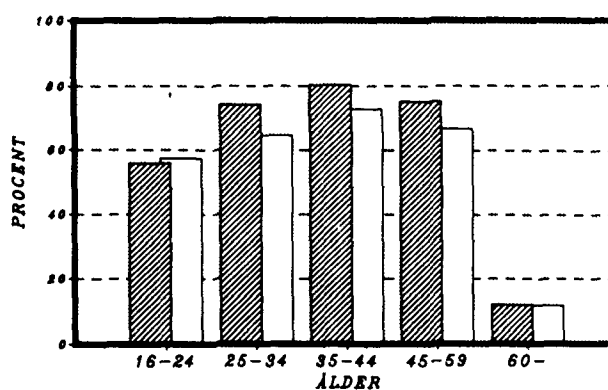
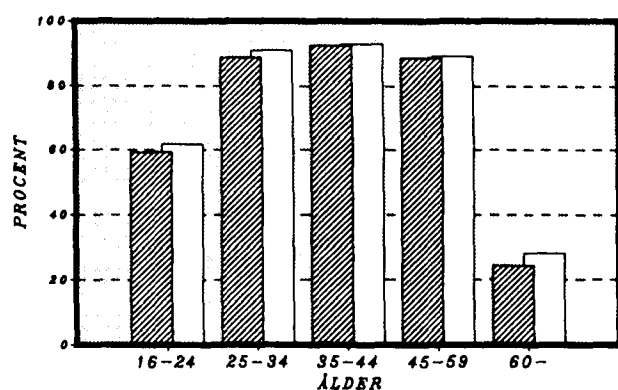
Av alla 16–24-åringar deltar 60 % i arbetslivet. Bland de äldre männen (60 år och däröver) förvärvsarbetar var fjärde person.

Kvinnornas ökade arbetskraftsdeltagande har slagit igenom i nästan alla åldrar. Bland kvinnor i åldrarna 35–44 år arbetar 80 %. Mellan 1975 och 1980 har förvärvsintensiteterna ökat i alla åldersklasser (se diagram) med undantag av de lägsta.

Antalet förvärvsarbetande utländska medborgare i landet uppgick 1980 till 197 000. Antalet utrikes födda förvärvsarbetande var 368 000, dvs knappt 10 % av hela arbetskraften. Förvärvsintensiteterna bland den invandrade befolkningen är något högre än bland befolkningen som helhet – 65 % jämfört med 60 %.■

FÖRVÄRVSINTENSITETER

BLAND MÄN RESP KVINNOR

HEL- OCH DELTIDSARBETE

	KORT DELTID 1-19 TIM	LÅNG DELTID 20-34 TIM	HELTID 35-w TIM	TOTALT 1-w TIM
1975	4,7	9,2	46,1	60,0
1980	3,9	12,0	44,8	60,7

UTLÄNDSKA MEDBORGARE

ÅLDER	FÖRVÄRVS- ARBETANDE 1-w TIM	FÖRVÄRVS- INTENSITE- TER, %
16-19	8 500	36,7
20-24	24 000	61,4
25-34	75 600	69,5
35-44	53 000	76,6
45-54	27 100	73,7
55-64	8 800	54,3
65-w	400	4,0
	197 400	65,2

UTRIKES FÖDDA

ÅLDER	FÖRVÄRVS- ARBETANDE 1-w TIM	FÖRVÄRVS- INTENSITE- TER, %
16-19	9 600	38,3
20-24	30 300	62,9
25-34	103 400	71,6
35-44	102 400	80,5
45-54	78 900	79,1
55-64	40 900	60,5
65-w	2 800	5,3
	368 300	65,2

Mellan 1970 och 1980 ökade antalet förvärvsarbetande kvinnor med barn i skolåldern från 193 000 till 313 000. Ökningen var speciellt stor under senare delen av 70-talet. Ökningen beror helt på att allt fler gifta/samboende kvinnor med små barn skaffat sig ett arbete. Idag arbetar mer än hälften av de gifta/samboende kvinnor som har barn under 7 år mot bara en fjärdedel år 1970.

Situationen har också förändrats när det gäller förvärvsarbete bland kvinnor med äldre hemmavarande barn. 1970 förvärvsarbetade 350 000 kvinnor med ett eller två barn under 18 år. 1980 förvärvsarbetade 620 000 kvinnor med ett eller två barn under 16 år.

I hälften av alla småbarnsfamiljer förvärvsarbetar båda föräldrarna. ■

FÖRVÄRVSARBETANDE KVINNOR MED BARN

MED BARN UNDER 7 ÅR

	1960	1965	1970	1975	1980
■ Giftn/samboende kvinnor	75 600	110 900	152 600	160 900	276 100
Därav med förvärvs- arbetande make	73 600	107 300	145 300	154 500	264 700
Ej förvärvsarbetande make	2 000	3 600	7 300	6 200	9 500
Giftn/samboende kvinnor i % av samtli- ga kvinnor med barn 0-6 år	—	20	26	29	54
■ Övriga kvinnor	28 000	36 500	40 600	65 400	37 200
Samtliga kvinnor med barn 0-6 år	—	551 300	590 500	562 300	512 600

MED ÄLDRE BARN

	ANTAL BARN				
	0	1	2	3+	SUMMA
1965	489 400	52 200	13 300	4 100	559 100
1970	625 600	215 700	134 700	51 800	1 027 800
1975	673 900	246 000	181 900	55 700	1 157 600
1980	984 500	346 100	275 100	62 200	1 667 900

1965 och 1980: barn under 16 år.

1970 och 1975: barn under 18 år.

I början av seklet fick hälften av de förvärvsarbetande sin utkomst från jord- och skogsbruket. År 1950 hade andelen sjunkit till 20 % och i dag är bara 6 % av de förvärvsarbetande sysselsatta inom jord- och skogsbruket.

Sedan industrialismens genombrott under 1800-talet har sysselsättningen ökat inom industrin. Antalet industrisysselsatta har fördubblats under 1900-talet. Andelen industrisysselsatta av alla förvärvsarbetande var som högst – drygt 30 % – vid 1960-talets början. Därefter har andelen sjunkit. Det är tjänstesektorn och framför allt den offentliga sektorns tjänsteproduktion som ökat.

Samhällelig och privat service har ökat sin sysselsättningsandel i accelererande takt, i synnerhet de senaste decennierna. I början av seklet var andelen ca 20 %, 1950 ca 40 %. Idag sysselsätter tjänstesektorn mer än 60 % av samtliga förvärvsarbetande.

Byggnadsverksamheten ökade sin sysselsättning med nästan 100 000 under 1950- och 1960-talen. Trots ett omfattande småhusbyggande och en ökad ombyggnads- och reparationsverksamhet under 1970-talet blev det 60 000 färre jobb inom sektorn.

Förändring antal sysselsatta

	1950- talet	1960- talet	1970- talet
Jord- och skogsbruk	– 186	– 169	– 71
Industri	+ 97	– 61	– 55
Byggnadsindustri	+ 51	+ 38	– 63
Handel, bank	+ 29	+ 130	+ 106
Samfärdsl	– 9	+ 5	+ 22
Offentlig förvaltning	+ 157	+ 228	+ 399

FÖRVÄRVSARBETANDE I OLIKA NÄRINGSGRENAR

UTVECKLING 1910–1980, 1 000-TAL

Arbetsfördelning i 1 000-tal	1910	1920	1930	1940	1945	1950
Jordbruk, skogsbruk m m	1 016	1 058	1 041	659	611	632
Gruvor	13	12	12	14	13	13
Tillverkningsindustri	476	662	720	817	869	967
El-, gas- och vattenverk	4	18	15	18	20	26
Byggnadsindustri	59	95	152	187	213	244
Handel, restaurang och hotell	120	200	298	342	370	438
Samfärdsel, post- och televerk	112	154	192	199	218	251
Bank- och försäkringsverksamhet m m	7	18	21	53	52	62
Offentlig förvaltning m m	225	360	420	467	475	471
Samtliga näringsgrenar	2 032	2 577	2 872	2 756	2 841	3 105

fort. Arbetsfördelning i 1 000-tal	1960	1965	1970	1975	1980
Jordbruk, skogsbruk m m	446	406	277	228	206
Gruvor	24	20	20	19	16
Tillverkningsindustri	1 050	1 046	995	1 013	937
El-, gas- och vattenverk	29	26	27	29	34
Byggnadsindustri	295	330	333	282	270
Handel, restaurang och hotell	437	510	490	505	507
Samfärdsel, post- och televerk	242	247	247	254	269
Bank- och försäkringsverksamhet m m	94	135	169	202	258
Offentlig förvaltning m m	628	729	856	1 016	1 255
Samtliga näringsgrenar	3 244	3 450	3 413	3 547	3 753

Byggnadsverksamheten ökade sin sysselsättning med nästan 100 000 under 1950- och 1960-talen. Trots ett omfattande småhusbyggande och en ökad ombyggnads- och reparationsverksamhet under 1970-talet blev det 60 000 färre jobb inom sektorn.

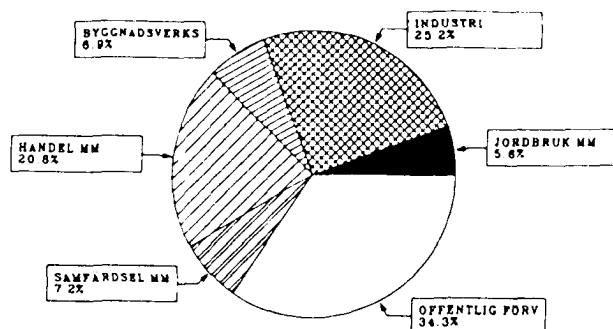
Den invandrade befolkningen (= utrikes födda) arbetar i större utsträckning än arbetskraften som helhet inom industrin. Bland utländska medborgare var drygt 40 % sysselsatta inom industrin jämfört med 25 % för befolkningen som helhet.

Industri och byggnadsverksamhet är de mest mansdominerade näringarna. Mer än 90 % av de sysselsatta inom byggnadsverksamhet är män. Kvinnornas andel är högst inom offentlig förvaltning (70 %) resp handel (50 %).

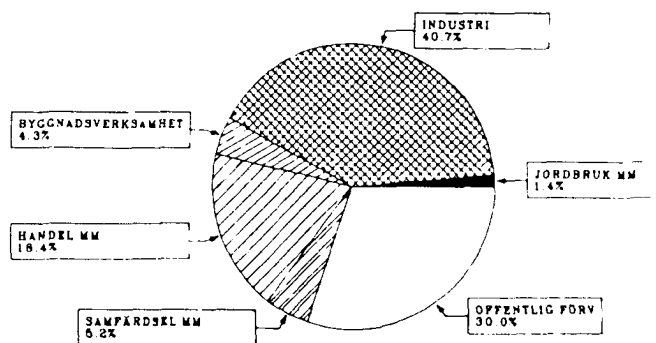
Deltidsarbete är vanligast inom offentlig förvaltning resp handel. Inom förvaltningen (inkl s k andra tjänster) har 4 av 10 anställda någon form av deltid. Ungefär var tredje anställd arbetar s k lång deltid, dvs 20–34 timmar/vecka. Inom handeln har 30 % deltidsarbete. Inom industri och byggnadsverksamhet förekommer deltidsarbete nästan inte alls. ■

FÖRDELNING MELLAN NÄRINGSGRENAR

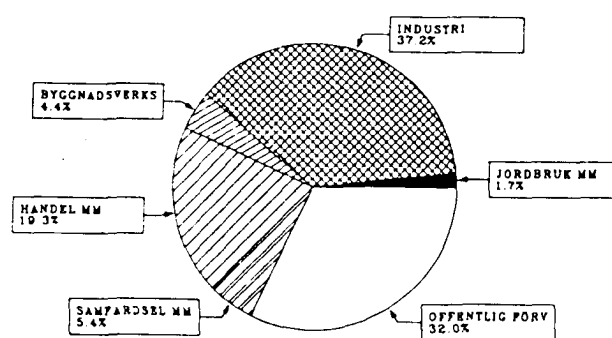
HELA BEFOLKNINGEN

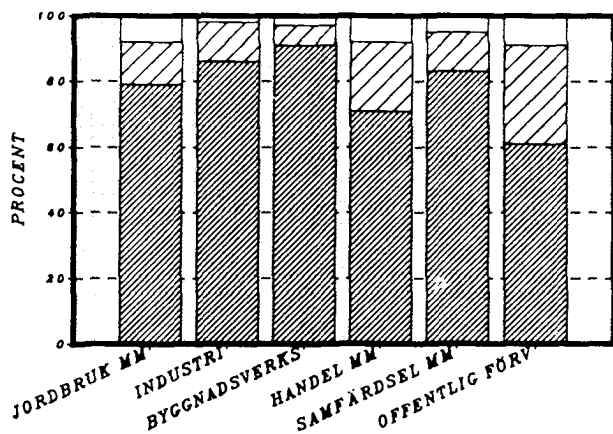
UTLÄNDSKA MEDBORGARE

UTRIKES FÖDDA

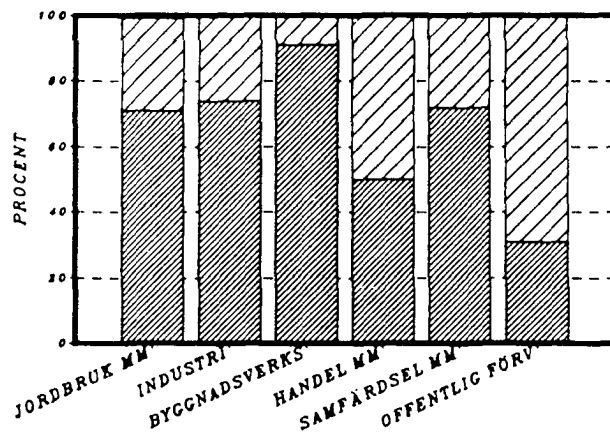

HEL- OCH DELTIDSARBETE

□ 1-19 TIMMAR
▨ 20-34 TIMMAR
▩ 35-47 TIMMAR

FÖRDELNING MÄN-KVINNOR

□ KVINNOR
▨ MÄN

 omfördelningen under 1960- och 1970-talen av sysselsättningen från varuproducerande till tjänsteproducerande sektorer har medfört en förändrad yrkesstruktur i samhället.

Antalet sysselsatta med lantbruks- och skogsbruksarbete eller med olika tillverkningsyrken har minskat. Det är i stället hälso- och sjukvårdsyrken, pedagogiskt arbete samt administrativa och kamerala yrken som ökat kraftigt. Vardera av de tre sistnämnda yrkesgrupperna omfattade 70–80 000 fler personer 1980 än 1970.

Tillverkningsyrkena får emellertid konkurrens även inom varuproduktionen som en följd av den tekniska rationaliseringen. Ny teknologi, datorstyrda processer etc minskar arbetskraftsbehovet eller ställer nya krav på yrkeskunskaper. Andelen sysselsatta med tillverkningsyrken minskade från 34 % år 1970 till 27 % år 1980.

FÖRVÄRVSARBETANDE I OLIKA YRKEN

UTVECKLING 1970–1980

YRKE		1 000-TAL			PROCENTUELL YRKESFÖRDEL- NING		
		1970	1975	1980	1970	1975	1980
0	Naturvetenskapligt, tekniskt och samhällsvetenskapligt, humanistiskt och konstnärligt arbete	646	780	952	18,9	22,0	25,4
	därav						
00	Tekniskt arbete	222	236	243	6,5	6,6	6,5
03	Medicinskt arbete	16	21	27	0,5	0,6	0,7
04	Hälso- och sjukvårdsarbete	170	213	284	5,0	6,0	7,6
05	Pedagogiskt arbete	120	151	197	3,5	4,3	5,3
08	Litterärt och konstnärligt arbete	28	30	35	0,8	0,9	0,9
09	Övrigt tekniskt naturvetenskapligt m m arbete	53	80	113	1,5	2,3	3,0
1	Administrativt arbete	79	90	98	2,3	2,5	2,6
2	Kameralt- och kontors- tekniskt arbete	371	407	440	10,9	11,5	11,7
3	Kommersiellt arbete	306	305	311	9,0	8,6	8,3
	därav						
30	Parti- och detaljhandelsföretagare	39	32	39	1,1	0,9	1,0
333	Affärsbiträden o d	148	137	133	4,3	3,9	3,5
4	Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete	272	216	207	8,0	6,1	5,5
40–41	Lantbruksledning etc samt jordbruks- skötsel etc	226	177	174	6,6	5,0	4,6
44	Skogsarbete	41	35	29	1,2	1,0	0,8
6	Transport- och kommunika- tionsarbete	221	225	228	6,5	6,3	6,1
	därav						
63	Lokförare, järnvägskonduktörer etc	128	129	124	3,7	3,6	3,3
633	Motorfordonsförare m m	109	107	105	3,2	3,0	2,8
5,7,8	Gruv- och stenbrytningsarbete samt tillverkningsarbete	1 167	1 114	1 025	34,2	31,4	27,3
	därav						
70, 71	Textil- och sömnadsarbete	70	54	39	2,0	1,5	1,0
73	Järnbruks- och metallverkstads- arbete m m	41	38	31	1,2	1,1	0,8
75	Verkstadsarbete m m	314	327	307	9,2	9,2	8,2
76	Elektroarbete	95	102	98	2,8	2,9	2,6
77	Träarbete	133	120	116	3,9	3,4	3,1
78	Målnings- och lackeringsarbete m m	38	35	31	1,1	1,0	0,8
79	Mureri- och betongarbete m m	80	64	56	2,3	1,8	1,5
80	Grafiskt arbete	32	31	31	0,9	0,9	0,8
82, 84	Livsmedels- och tobaksarbete	46	40	38	1,3	1,1	1,0
83	Kemiskt och cellulosatekniskt arbete	32	34	32	0,9	1,0	0,9
86	Grov- och diversearbetare	40	30	26	1,2	0,8	0,7
87	Maskin- och motorskötsel	63	63	58	1,9	1,8	1,5
88	Paketerings- och stuveriarbete m m	89	92	84	2,6	2,6	2,2
9	Servicearbete samt militärt och ospecificerat arbete	351	410	492	10,3	11,5	13,1
	därav						
91	Husligt arbete	138	167	203	4,0	4,7	5,4
92	Serveringsarbete	30	29	28	0,9	0,8	0,8
93	Fastighetsskötsel, städning	81	105	129	2,4	3,0	3,4
	Samtliga yrken	3 413	3 547	3 753	100	100	100

Kontorsarbete är fortfarande det vanligaste yrket bland kvinnor. Sedan 1970-talets början är hälso- och sjukvårdsarbete det näst vanligaste yrket. Nästan lika många är sysselsatta med sådana yrken.

Var tredje kvinna på arbetsmarknaden är idag antingen sysselsatt med hälso- och sjukvårdsarbete eller har ett kontorsarbete.

Antalet kontorsanställda har fördubblats mellan 1960 och 1980. Samtidigt tredubblades antalet kvinnor med hälso- och sjukvårdsarbeten.

Drygt 75 % av alla förvärvsarbetande kvinnor har något av de tio vanligaste yrkena. För männens del var motsvarande siffra 35 %.

Monterings- och reparationsarbeten är de vanligaste yrkena bland männen. ■

De fyra vanligaste kvinnliga yrkena under 1960- och 1970-talen, 1 000-tal

	1960	1965	1970	1975	1980
Kontorsarbete	139	184	213	253	274
Hälso- och sjukvårdsarbete	85	112	156	195	259
Husligt arbete, portier m m	127	122	127	152	184
Kommersiellt arbete (ej kassaarbete)	132	140	133	125	126

Förvärvsarbetande kvinnor

1960	966 000
1965	1 116 000
1970	1 207 000
1975	1 373 000
1980	1 604 000

Förvärvsarbetande män

1960	2 278 000
1965	2 290 000
1970	2 206 000
1975	2 175 000
1980	2 149 000

TIO VANLIGASTE YRKEN 1980

BLAND MÄN

751	Montörer, reparatörer	109 700
633	Motorfordons- och spårvagnsförare	99 200
331	Handelsresande, inköpare m fl	83 500
750	Verkstadsmekaniker m fl	83 200
401	Lantbrukare, skogsbrukare, trädgårdsbrukare	82 700
003	Ingenjörer och tekniker med mekaniskt arbete	75 400
771	Byggnadsträarbetare	58 500
001	Arkitekter, ingenjörer och tekniker med byggnads- och anläggningstekniskt arbete	51 900
761	Installations-, drifts- och maskinelektriker	51 700
883	Lager- och förrådsarbetare	49 300

BLAND KVINNOR

29	Stenografi- och maskinskrivnings- samt annat kontorsarbete	274 400
04	Hälso- och sjukvårdsarbete	258 700
91	Husligt arbete, portierarbete m m	183 600
33	Övrigt kommersiellt arbete	125 800
05	Pedagogiskt arbete	122 100
93	Fastighetsskötsel, städning	85 200
20	Bokförings- och kassaarbete	74 500
09	Övrigt tekniskt och naturvetenskapligt arbete m m	55 100
41	Jordbruksarbete, djurskötsel m m	37 200
65	Post- och telekommunikation	33 200

Siffrorna framför resp yrke är NYK-koder (Nordisk Yrkesklassificering)

Under de senaste 20 åren ökade sysselsättningen inom den offentliga sektorn från ca 600 000 anställda till omkring 1,3 miljoner. Det är kommun- och landstingsanställd personal som svarar för ökningen. Tillsammans sysselsätts här en fjärdedel av alla förvärvsarbetande vilket kan jämföras med förhållandet 1960 då sektorns andel var 10 %.

Att 75 % av den kommunala och landstingskommunala sektorn utgörs av kvinnlig arbetskraft visar på dess betydelse för den kvinnliga sysselsättningen. Av samtliga förvärvsarbetande kvinnor arbetade drygt 40 % antingen inom primärkommun eller landsting.

Andelen statligt anställda har varit oförändrad under 1960- och 1970-talen. Andelen anställda utanför statlig och kommunal sektor har minskat från 80 % år 1960 till 65 % år 1980.

Av samtliga förvärvsarbetande är ungefär 300 000 egna företagare. Siffran inkluderar företagare inom jordbruket.

Andelen företagare halverades mellan åren 1960 och 1975 från 14 % till 7 %. 1980 års siffror som visar på en kraftig ökning av gruppen företagare är inte jämförbara. Andra undersökningar tyder dock på att en viss ökning faktiskt ägt rum.

Samtidigt som antalet företagare totalt minskade med drygt 40 % mellan 1960 och 1975 nästan halverades antalet företagare utan anställd personal. År 1960 hade var femte företagare anställd personal, år 1975 var fjärde.■

	1975	1980
Offentlig sektor	31	35
statlig	10	10
kommunal	14	16
landsting	7	8
övrig offentlig sektor ¹	—	1
Övriga sektorer	69	65
	100 %	100 %

Andel företagare av samtliga förvärvsarbetande	
1960	14 %
1965	11 %
1970	9 %
1975	7 %
(1980)	9 %

1) Kan ej särredovisas 1975.

FÖRVÄRVSARBETANDE INOM OFFENTLIG SEKTOR

UTVECKLING 1960–1980

	1 000-TAL STATLIGT	KOMMU- NALT	ÖVRIGT	SUMMA	PROCENT STATLIGT	KOMMU- NALT	ÖVRIGT	TOTALT
1960								
Män	223	114	1 537	1 874	12	6	82	100
Kvinnor	90	170	659	919	10	19	72	100
Båda könen	313	284	2 196	2 793	11	10	79	100
1970								
Män	227	160	1 547	1 934	12	8	80	100
Kvinnor	108	361	706	1 175	9	31	60	100
Båda könen	335	521	2 253	3 109	11	17	73	100
1975								
Män	238	197	1 524	1 959	12	10	78	100
Kvinnor	130	508	689	1 327	10	38	52	100
Båda könen	368	705	2 213	3 286	11	22	67	100
1980								
Män	246	227	1 675	2 149	12	11	78	100
Kvinnor	171	676	757	1 604	11	42	47	100
Båda könen	417	903	2 433	3 753	11	24	65	100

FÖRETAGARE RESP ANSTÄLLDA

UTVECKLING 1960–1980

	FÖRETAGARE UTAN ANSTÄLLDA	MED AN- STÄLLDA	SAMTLIGA FÖRETAGARE	ANSTÄLLDA (INKL MEDHJÄLPANDE) ANSTÄLLDA	MED- HJÄLPANDE	SAMTLIGA ANSTÄLLDA
1960						
Män	322 000	81 800	403 800	1 818 100	56 100	1 874 200
Kvinnor	33 800	12 900	46 600	883 700	35 700 ¹	919 400
Båda könen	355 800	94 700	450 400	2 701 800	91 900	2 793 700
1965						
Män	–	–	345 500	1 906 800	38 100	1 944 800
Kvinnor	–	–	39 700	1 027 900	91 900	1 119 800
Båda könen	300 600	84 600	385 200	2 934 700	130 000	3 064 600
1970						
Män	209 600	61 900	271 400	1 914 100	20 200	1 934 300
Kvinnor	22 900	9 000	32 000	1 115 900	59 000	1 174 900
Båda könen	232 500	70 900	303 400	3 030 000	79 300	3 109 300
1975						
Män	159 800	54 700	214 500	1 953 000	5 600	1 958 600
Kvinnor	29 900	14 300	44 200	1 297 100	30 200	1 327 300
Båda könen	189 700	68 900	258 700	3 250 100	35 800	3 285 900
1980						
Män	..	..	252 000	..	..	1 907 600
Kvinnor	..	..	99 600	..	..	1 577 300
Båda könen	..	..	351 600	..	..	3 484 900

1) Medhjälpande kvinnor underskattades kraftigt 1960.

Pendlingen har ökat kraftigt under 1970-talet. Antalet personer som pendlar över kommungräns till sitt arbete ökade med 50 %. Nästan 750 000 personer, var femte förvärvsarbetande, hade 1980 sin arbetsplats i annan kommun än hemkommunen.

Av 750 000 kommunpendlare hade 230 000 arbete inom offentlig förvaltning m m och 165 000 arbete inom industrin. Störst *andel* pendlare finns emellertid inom byggnadsindustrin där nästan var tredje sysselsatt har sitt arbete utanför hemkommunen.

Drygt 300 000 personer med bostad på glesbygd pendlar till ett arbete i tätort. Det är 100 000 fler än för tio år sedan. ■

Pendling mellan tätort och glesbygd

	1970	1975	1980
Från tätort till glesbygd	97 000	115 000	136 000
Från glesbygd till tätort	235 000	280 000	326 000

PENDLING**MELLAN KOMMUNER, 1 000-TAL**

	ARBETSPLATS HEMKOMMU- NEN	ANNAN KOMMUN	UTLANDET, VÄXLANDE	TOTALT
1 000-tal				
1970				
Män	1 791	362	53	2 205
Kvinnor	1 070	125	11	1 207
Båda könen	2 861	487	64	3 413
1975				
Män	1 658	467	50	2 174
Kvinnor	1 168	197	7	1 373
Båda könen	2 826	664	58	3 547
1980				
Män	1 612	492	44	2 149
Kvinnor	1 341	255	8	1 604
Båda könen	2 953	747	52	3 753
Procent				
1970				
Män	82	16	2	100
Kvinnor	89	10	1	100
Båda könen	84	14	2	100
1975				
Män	76	22	2	100
Kvinnor	85	14	1	100
Båda könen	80	19	1	100
1980				
Män	75	23	2	100
Kvinnor	83	16	1	100
Båda könen	79	20	1	100

Enligt kommunindelningen 71-01-01, 76-01-01, 81-01-01

KOMMUNPENDLING I OLIKA NÄRINGSGRENAR, 1 000-TAL

	ARBETSPLATS HEMKOM- MUNEN	ANNAN KOMMUN	UTLANDET, VÄXLANDE	FÖRVÄRVSARBE- TANDE, TOTALT ANTAL	PROCENT
Ej spec verksamhet	2	1	7	10	0,3
Jordbruk, skogsbruk m m	191	12	3	206	5,5
Gruvor, mineralbrott	14	2	—	16	0,4
Tillverkningsindustri	766	165	5	937	25,0
El-, gas- och vattenverk	26	7	—	34	0,9
Byggnadsverksamhet	180	80	10	270	7,2
Handel, restaurang m m	388	113	6	507	13,5
Samfärdse, post, tele	194	63	12	269	7,2
Bank-, försäkrings- och uppdagsverksamhet	186	71	1	258	6,9
Offentlig förvaltning och andra tjänster	1 006	232	8	1 246	33,2
Samtliga näringsgrenar	2 953	747	52	3 753	100,0

FoB PUBLIKATIONER.

Publikationer utgivna från FoB 60, FoB 65, FoB 70 och FoB 75

FoB 75

- Del 1:1 Råtabellplaner 1975
- Del 1:2 Råtabellplaner 1975 och 1970 (forts)
- Del 1:3 Råtabellplaner 1965 och 1960

- Del 2:1 Utveckling mellan 1970 och 1975
Lägenheter
- Del 2:2–3 Utveckling mellan 1970 och 1975
Hushåll och sysselsättning
- Del 2:4 Utveckling mellan 1970 och 1975
Tätorternas areal och folkmängd

- Del 3:1 Folkmängd i kommuner och församlingar
- Del 3:2 Folkmängd i tätorter
- Del 3:3 Folkmängd i hela riket och länen m m samt utländska medborgare och utrikes födda i hela riket

- Del 4 Lägenheter i hela riket, länen, kommuner och tätorter

- Del 5:1 Hushåll och familjer i kommuner och tätorter
- Del 5:2 Hushåll och familjer i hela riket och länen m m

- Del 6:1 Förvärvsarbetande nattbefolkning i kommuner och tätorter
- Del 6:2 Förvärvsarbetande nattbefolkning i hela riket och länen m m

- Del 7:1 Förvärvsarbetande dagbefolkning samt pendling i kommuner och tätorter

- Del 7:2 Pendling mellan enskilda tätorter

- Del 8 Inkomst och bilinnehav

- Del 9:1 Resultat från evalveringsstudier avseende bostadsdata för småhus
- Del 9:2 Resultat från evalveringsstudier avseende sysselsättningsdata

- Del 10 Grafisk redovisning

- Del 11 Folk- och bostadsräkningens uppläggning och genomförande

FoB 70

Råtabellplaner se FoB 75, del 1:2

- Del 1 Befolkning i kommuner och församlingar m m
- Del 2 Befolkning i tätorter
- Del 3 Befolkning i hela riket och länen, utlänningar och utrikes födda personer m m
- Del 4 Den demografiska statistiken
Definitioner, metoder, befolkningsutveckling m m

- Del 5 Förvärvsarbetande befolkning efter näringsgren m m i kommunblock, kommuner och tätorter
- Del 6 Lägenheter och hushåll i kommunblock och tätorter m m
- Del 7 Förvärvsarbetande befolkning efter yrke m m i kommunblock, kommuner och tätorter
- Del 8 Förvärvsarbetande dagbefolkning efter näringsgren, yrke m m samt utpendling och inpendling i kommunblock, kommuner och tätorter
- Del 10 Näringsgren, yrke och utbildning i hela riket, länen m m
- Del 11 Inkomst
- Del 12 Redogörelse för folk- och bostadsräkningens uppläggning och utförande
- Del 13 Sysselsättning och utbildning
Definitioner, jämförbarhet och utveckling m m
- Del 14 Bostäder och hushåll 1960–1970

FoB 65

Råtabellplaner se FoB 75, del 1:3

- Del I Folkmängd inom kommuner och församlingar samt kommunblock efter kön, ålder, civilstånd m m
- Del II Folkmängd inom tätorter efter kön, ålder och civilstånd
- Del III Folkmängd i hela riket och länen efter kön, ålder och civilstånd m m
- Del IV Förvärvsarbetande befolkning efter näringsgren och yrkeställning m m inom kommunblock, kommuner, församlingar och tätorter
- Del V Lägenheter och hushåll inom kommunblock, kommuner och tätorter
- Del VI Förvärvsarbetande dagbefolkning efter näringsgren samt utpendling och inpendling i kommuner och kommunblock
- Del VII Förvärvsarbetande befolkning efter näringsgren, yrkeställning och arbetsplatsens belägenhet m m i hela riket, länen och kommunblocksanpassade A-regioner
- Del VIII Lägenheter och hushåll i hela riket, län och kommunblocksanpassade A-regioner
- Del IX Urvalsbearbetning: Inkomst, yrke m m
Redogörelse för folk- och bostadsräkningens uppläggning och utförande

Folkräkningen 1960

Råtabellplaner se FoB 75 del 1:3

Del I	Folkmängd inom kommuner och församlingar efter kön, ålder, civilstånd m m
Del II	Folkmängd inom tätorter efter kön, ålder och civilstånd
Del III	Folkmängd i hela riket och länen efter kön, ålder och civilstånd m m
Del IV	Folkmängd inom särskilda områden, utlänningar m m
Del V	Indelningar, tätortsavgränsning, befolkningsutveckling m m
Del VI	Förvärvsarbetande befolkning efter näringsgren och yrkeställning m m inom kommuner, församlingar och tätorter
Del VII	Förvärvsarbetande befolkning efter yrke samt hushåll efter hushållsstorlek m m inom kommuner och större tätorter
Del VIII	Förvärvsarbetande dagbefolkning efter näringsgren samt utpendling och inpendling i kommuner och landsförsamlingar
Del IX	Näringsgren, yrke, pendling, hushåll och utbildning i hela riket, länsvis m m
Del X	Huvudsysselsättning, åker- och skogsareal, personbilsinnehav samt nationalitet
Del XI	Urvalsbearbetning: Familjer, inkomst, inrikes omflyttning och näringsgrensväxling

Folk- och bostadsräkningen 1960

Redogörelse för folk- och bostadsräkningens uppläggning och utförande

Av bostadsstyrelsen utgivna publikationer vid den samordnade folk och bostadsräkningen 1960

Del I	Lägenheter och hushåll inom kommuner, tätorter och glesbygd
Del II	Lägenheter och hushåll i länen och hela riket
Del III	Redogörelse för bostadsräkningens resultat
Del IV	Hushållens inkomster, bostadsförhållanden och bilinnehav